

I Dokažte nerovnost $|x + y| \leq |x| + |y|$, která platí pro jakákoli reálná x, y . (Stačí Vám projít všechny čtyři kombinace znamení x a y .)

2 Mějme $\rho(x, y) = |x - y|$. Dokažte, že $(\mathbb{R}, \rho)$ je metrický prostor. (Prostě zkontrolujte jednotlivé body definice.)

3 Nakreslete jednotkové kružnice kolem počátku v prostorech $(\mathbb{R}^2, \rho_1)$ a $(\mathbb{R}^2, \rho_\infty)$, kde ρ_1 je taxikářská metrika a ρ_∞ je maximální metrika. Pro body $[x_1; y_1]$ a $[x_2; y_2]$ platí $\rho_1 = |x_2 - x_1| + |y_2 - y_1|$ a $\rho_\infty = \max\{|x_2 - x_1|, |y_2 - y_1|\}$.

4 Určete vzdálenost bodu $[1; 1]$ od přímky $y = -x$:
1. v taxikářské metrice;   2. v eukleidovské metrice;   3. v maximální metrice.

5 Uvažme metrický prostor $\mathbb{R}^2$ s eukleidovskou metrikou. Které z následujících množin jsou v něm otevřené? Které jsou uzavřené?

1. množina obsahující jediný bod $[0; 0]$;   2. přímka $y = x$;   3. kruh $x^2 + y^2 < 1$;
4. čtverec $(0; 1) \times (0; 1)$;   5. elipsa $x^2 + y^2/4 \leq 1$;   6. celé $\mathbb{R}^2$.

6 Mějme metrický prostor, který je tvořen intervalem $(0; 1)$ a standardní metrikou $\rho(x, y) = |x - y|$, a uvažme na něm posloupnost $\{\frac{1}{2^n}\}$ pro $n = 1, 2, 3, \dots$

1. Je ta posloupnost cauchyovská?   2. Konverguje k něčemu? Pokud ne, co je tam za problém?

Přetočená číselná osa

Představme si množinu $M = \mathbb{R} \setminus \{0\} \cup \{\infty\}$, tedy reálnou osu, ze které jsme vyňali bod 0 a naopak přidali bod ∞ . Označme $f(x) = \arctg \frac{1}{x}$ a dodefinujme $f(\infty) = 0$, načež zavedeme

$$\rho(x, y) = |f(x) - f(y)|.$$

Vášim úkolem bude vyšetřit metrický prostor (M, ρ) . Nemá žádný zvláštní název, tak mu říkejme třeba *přetočená číselná osa*.

7 Dokažte, že to je metrický prostor. (Při dokazování nerovnosti $\rho(x, y) \leq \rho(x, z) + \rho(y, z)$ se vyplatí rozdělit důkaz na dvě části: buď je $f(z)$ mezi $f(x)$ a $f(y)$, nebo není.)

8 Zkuste nakreslit schematický obrázek (klidně 2D či 3D), ze kterého by bylo pěkně vidět, jak tento prostor vůbec „vypadá“ — co je blízko k sobě a co zas daleko, kde je díra a odkud kam je zas přímý přechod.

9 Jaký je průměr M , tedy celého tohoto prostoru? Je to množina omezená, nebo nikoli?

10 Zjistěte, jak vypadá kruh se středem v ∞ a poloměrem $\frac{\pi}{4}$. Jak myslíte, že by vypadalo nějaké malé okolí bodu ∞ ?

11 Napište nekonečnou posloupnost, která:

1. je v tomto prostoru cauchyovská, ačkoli by ve standardní metrice $|x - y|$ nebyla;
2. je cauchyovská, ale přesto nemá limitu (nápověda: násilně jsme z reálné osy vytrhli nulu. Nemohli bychom vyrobit posloupnost, která by „konvergovala k té nule, která tam není“?)